

Poziția României privind viitoarea Politică Agricolă Comună după 2013

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
6 decembrie 2010

Obiectivele prezentării

- Comunicarea Comisiei **“PAC către 2020: a întâmpina provocările privind alimentația, resursele naturale și utilizarea teritoriului”**
- Opțiuni politice după 2013
- Poziția României

Comunicarea Comisiei “**PAC către 2020: a întâmpina provocările privind alimentația, resursele naturale și utilizarea teritoriului**”

- *Obiectivul 1. Producția alimentară viabilă*
- *Obiectivul 2. Managementul durabil al resurselor naturale*
- *Obiectivul 3. Dezvoltarea teritorială echilibrată*

Obiectivul 1. Producția alimentară viabilă

- a contribui la **veniturile fermei** și a limita variabilitatea acestora (volatilitatea prețurilor și a veniturilor, precum și riscurile naturale sunt mult mai pregnante decât în alte sectoare, iar veniturile fermierilor și nivelurile profitabilității sunt sub cele din alte sectoare);
- a îmbunătăți **competitivitatea** sectorului agricol și a consolida poziția în cadrul **lanțului alimentar** (deoarece comparativ cu alte sectoare de pe filiera agroalimentară, care sunt mai bine organizate și au implicit o mai mare putere de negociere, **sectorul agricol este fragmentat** În plus fermierii europeni trebuie să respecte standarde înalte de protecția mediului, de siguranță și calitatea alimentelor, și bunăstarea animalelor.
- a compensa dificultățile de producție în zonele unde există **dezavantaje naturale** specifice, întrucât în aceste regiuni există un risc crescut de abandonare a terenurilor.

Obiectivul 2. Managementul durabil al resurselor naturale

- a garanta practicile de producție durabile și a asigura furnizarea de **bunuri publice care respectă condițiile de mediu** din moment ce multe dintre beneficiile publice generate de agricultură nu sunt remunerate prin funcționarea normală a piețelor.
- a favoriza **creșterea verde** prin inovare, ceea ce necesită adoptarea de noi tehnologii, dezvoltarea de noi produse, schimbarea proceselor de producție și sprijinirea noilor așteptări ale consumatorilor.
- a urmări acțiunile de **reducere a efectelor schimbărilor climatice** - precum și a permite agriculturii să se adapteze schimbărilor climatice.

Obiectivul 3. Dezvoltarea teritorială echilibrată

- a sprijini **crearea de locuri de muncă** în mediul rural și a menține componenta socială din zonele rurale;
- a îmbunătăți economia rurală și pentru a promova **diversificarea** permițându-le astfel actorilor locali să se exprime la un potențial maxim ;
- a permite **diversitatea structurală** în cadrul sistemelor agricole, îmbunătățirea condițiilor pentru fermele mici și dezvoltarea piețelor locale, deoarece în Europa structurile eterogene agricole și sistemele de producție contribuie la atractivitatea și identitatea regiunilor rurale.

Opțiuni PAC după 2013

- *Opțiunea 1 - Status Quo îmbunătățit*
- *Opțiunea 2 - Sprijin mai echilibrat, mai bine direcționat și mai durabil*
- *Opțiunea 3 - Eliminarea tipurilor de măsuri de sprijin a veniturilor și susținere a pieței*

Opțiunea 1 - Status Quo îmbunătățit

Plăți directe

- Distribuirea mai echitabilă a plăților directe între statele membre (lăsând neschimbat actualul sistem de plăți directe)

Instrumente de piață

- Consolidarea instrumentelor pentru gestionarea riscurilor
- Raționalizarea și simplificarea instrumentelor de piață existente, atunci când este cazul

Dezvoltare rurală

- Menținerea orientării bilanțului de sănătate în sensul creșterii finanțării pentru a face față provocărilor legate de schimbările climatice, resursele de apă, biodiversitate și energia din surse regenerabile, precum și pentru inovare.

Opțiunea 2 - Sprijin mai echilibrat, mai bine direcționat și mai durabil (1)

Plăți directe

- Distribuirea mai echitabilă a plăților directe între statele membre și o schimbare semnificativă a modului în care sunt concepute.
- Plățile directe ar fi formate din:
  - o rată de bază care ar avea rolul de ajutor pentru venit,
  - un ajutor suplimentar obligatoriu pentru bunuri publice specifice care devin „mai ecologice” cu ajutorul unor acțiuni de agromediu simple, generalizate, anuale și necontractuale, bazat pe costurile suplimentare impuse de desfășurarea acestor acțiuni,
  - o plată suplimentară destinată compensării unor constrângeri naturale specifice,
  - o componentă de ajutor cuplat facultativă, pentru anumite sectoare și regiuni.
- Introducerea unei noi scheme pentru exploatațiile mici.
- Introducerea unui plafonări a ratei de bază, ținând cont și de contribuția marilor exploatații la ocuparea forței de muncă în zonele rurale.

Opțiunea 2 - Sprijin mai echilibrat, mai bine direcționat și mai durabil (2)

Instrumente de piață

- Îmbunătățirea și simplificarea instrumentelor de piață existente, atunci când este cazul

Dezvoltare rurală

- Ajustarea și completarea instrumentelor existente pentru alinierea la prioritățile UE, sprijinul fiind concentrat asupra mediului, schimbărilor climatice și/sau restructurării și inovării, precum și pentru consolidarea inițiativelor regionale/locale.
- Consolidarea actualelor instrumente pentru gestionarea riscurilor și introducerea unui instrument opțional de stabilizare a veniturilor compatibil cu cutia verde a OMC, pentru a compensa pierderile de venit semnificative.
- Ar putea fi prevăzută o oarecare redistribuire a fondurilor între statele membre, pe baza unor criterii obiective.

Opțiunea 3 - Eliminarea tipurilor de măsuri de sprijin a veniturilor și susținere a pieței

---

Plăți directe

- Renunțarea treptată la plățile directe în forma lor actuală
- Prevederea, în schimb, a unor plăți limitate pentru bunurile publice de mediu și a unor plăți suplimentare pentru compensarea constrângerilor naturale specifice

Instrumente de piață

- Eliminarea tuturor măsurilor de piață eventual cu excepția clauzelor aplicabile în cazul perturbărilor pieței, care ar putea fi activate în cazul unor crize severe

Dezvoltare rurală

- Măsurile s-ar concentra mai ales asupra aspectelor legate de schimbările climatice și de mediu

Poziția României (1)

- **Plăți directe**
- **Menținerea în termeni reali a valorii sprijinului pentru agricultură în configurația celor 2 piloni complementari**, trebuie să permită și valorificarea potențialului noilor state membre, precum și atingerea obiectivelor de convergență.
- Susținerea fermierilor activi va conduce la diminuarea disparităților dintre statele membre și o alocare corectă a resurselor financiare. **În acest sens, este deosebit de importantă definirea fermierului ca „fermier activ”.**
- **România consideră oportună deschiderea arătată de Comisie pentru susținerea agriculturii la scară mică, prin introducerea unei scheme de sprijin dedicată fermelor mici**, aceasta contribuind la consolidarea competitivității și menținerea vitalității zonelor rurale. În acest sens vom susține definirea unor noi criterii de eligibilitate mai simplu de gestionat și mai ușor de implementat.

Poziția României (2)

- **România nu consideră oportună propunerea Comisiei de introducere a unei limite superioare (plafonare) a nivelului plăților directe alocate fermelor mari.**
- Comunicarea CE privind funcționarea lanțului alimentar, puterea de negociere a producătorilor agricoli, relațiile contractuale, necesitatea restructurării și consolidării sectorului de producție, transparența și funcționarea piețelor de produse agricole, vine în întâmpinarea problemelor existente și în România.

Poziția României (3)

- **Dezvoltare rurală**

- În ceea ce privește acțiunile de revizuire a PAC, **România** susține importanța **menținerii unui nivel consistent al bugetului alocat Pilonului II.**
- Pentru România sunt importante **creșterea competitivității, managementul durabil al resurselor naturale și dezvoltarea teritorială echilibrată.** Finanțarea acestora trebuie să răspundă nevoilor specifice ale statelor membre, inclusiv prin acordarea unei flexibilități mai mari.
- **România salută inițiativa Comisiei de a crea** pentru noua perioadă de programare **pachete de măsuri, prin interconectarea celor existente deja,** ca răspuns la nevoile unor zone sau grupuri specifice.
- **România susține includerea unui pachet destinat sprijinirii micilor fermieri** în vederea evitării unor fenomene prezente în România, ca depopularea, abandonul terenurilor agricole, și creșterea capacității economice a acestora în vederea furnizării de bunuri publice.

Poziția României (4)

Dezvoltare rurală (continuare)

În ceea ce privește pachetul de măsuri privind gestionarea riscului, **susținem continuarea și dezvoltarea măsurilor de inginerii financiare, prin instrumente de asigurare, accesul la credite, garanții, capital social ș.a., acestea reprezentând aspecte esențiale pentru creșterea competitivității sectorului agricol, având în vedere particularitățile acestui sector.**

Bugetul PAC (5)

Bugetul PAC (pilonii I + II) pentru perioada 2014-2020 trebuie să fie consistent și să rămână cel puțin la nivelul actual. Mai exact:

- **bugetul pilonului 1**, responsabil de asigurarea venitului direct pentru agricultori, de menținerea producției agricole pe teritoriul UE și de sprijin pentru a face față volatilității excesive a prețurilor, trebuie să prevadă:
  - pentru componenta *plăți directe*: mărirea plafonului pentru Noile State Membre, astfel încât plățile directe să reflecte o distribuire mai echitabilă între vechile și noile state membre.
  - pentru componenta *măsuri de piață*: menținerea instrumentelor actuale de intervenție pe piață pentru a acționa ca plasă de siguranță în situațiile de criză, precum și căutarea de noi instrumente care să permită menținerea agriculturii UE la un nivel competitiv în raport cu țările terțe; continuarea, după 2013, a programelor sectoriale (vin, apicultură, persoane defavorizate etc.) cu un impact deosebit pentru România, precum și a ajutorului specific acordat conform art. 68 din Regulamentul nr. 73/2009.
- **bugetul pilonului 2**, responsabil cu dezvoltarea rurală, trebuie să prevadă o alocare similară celei actuale (cheia de alocare actuală pentru România este de 9,8%; aceasta trebuie cel puțin menținută).

Coerența Pilonului II al PAC cu alte politici UE (6)

Cu privire la **elaborarea unui Cadru Strategic Comunitar pentru FEDR, FSE, Fondul de Coeziune, FEADR și FEP**

- România **susține, în principiu,** această propunere, cu condiția ca **noua abordare să nu conducă la diminuarea alocărilor pentru respectivele politici.**
- Recunoaștem **importanța întăririi mecanismelor și sistemelor de coordonare a politicilor europene,** precum și a instrumentelor de implementare a acestora, **însă considerăm că actualele linii politice ale Pilonului II trebuie menținute în viitoarea PAC, iar implementarea acestora în România, să se realizeze la nivel național.**

Aspecte sensibile pentru România

1. Pentru România este esențial nivelul care se va stabili pentru plățile directe.
2. Introducerea unui plafon superior pentru alocarea plăților directe către fermele individuale mari.
3. Introducerea plăților multiple poate presupune complicarea sistemului plăților directe actual, care contravine procesului de simplificare a PAC.
4. Introducerea unei componente voluntare - complementare plăților LFA în pilonul I; deși textul nu precizează de unde vor proveni fondurile pentru aceste plăți, din discuțiile cu Comisia a rezultat că se dorește încadrarea lor în plafonul pe care statele membre îl au alocat pentru plățile directe.
5. Introducerea sprijinului pentru fermele mici, în vederea evitării unor fenomene prezente în România, ca depopularea, abandonul terenurilor agricole și creșterea capacității economice a acestora, în vederea furnizării de bunuri publice și, de asemenea, atragerea tinerilor către agricultură.
6. Includerea Directivei cadru pentru apă în eco-condiționalitate, pentru realizarea dezideratelor privind îmbunătățirea condițiilor de mediu și ocrotirea sănătății umane.
7. Posibila redistribuire a fondurilor de dezvoltare rurală între statele membre (în cadrul Opțiunii politice 2), pe baza unor criterii obiective. În acest stadiu nu avem informații detaliate cu privire la definirea viitoarelor criterii obiective.

Cateva teme pentru dezbaterile viitoare

- ce înseamnă „**echitate**” pentru Pilonul 1 între statele membre ?
- Ce scenariu pentru România? **1** sau **2?** sau **o combinație între cele două?**
- conceptualizarea noțiunilor:
  - „**fermier activ**”
  - „**fermă mică**”
- ce fel de schemă de sprijin simplificată pentru fermele mici ar fi fezabilă în context european?
- care este cea mai fezabilă modalitate de abordare integrată/corelare între politicile agricole, de mediu, cercetare și de coeziune, fără a diminua în termeni reali fondurile alocate acestor politici?

Vă mulțumim!